

Posudek na práci Kristýny Kršňákové *Egodokumenty s tematikou holokaustu, deníky, stylizované deníky a vzpomínky z Terezína (Hana Bořkovcová, Pavel Weiner, Michal Kraus, Ivan Klíma a Dagmar Hilarová)*

Bakalářská práce Kristýny Kršňákové je věnovaná pozoruhodným egodokumentům, které přinášejí potřebná svědectví o životě dětí a teenagerů v Terezíně a dalších táborech.

Cílem práce je představit typ vyprávění, které je založeno na svědectví, jaké jsou jeho rysy. Vedle toho se práce snaží vymezit a osvětlit, co znamená svědectví, jak se realizuje autentičnost či neautentičnost. Bakalářská práce vychází od dokumentů svědectví k textům, které podléhají specifické literární stylizovanosti, která má podpořit jejich čtivost a působení. Práce je postavena na problému, který je možné v bakalářské práci řešit a její byla dobře rozvržena a byla splnitelná.

Ve svém popisu a analýze Kristýna Kršňáková vychází ze základní typologie vyprávěcí situace podle Tomáše Kubíčka, kterou aplikuje na své texty. Zároveň přitom usiluje o pochopení jedinečnosti zvolených komparovaných textů. V práci proto poněkud postrádám rozvahu, nad pojmy autentický a autentičnost ve zvolených dokumentech. Jak sama autorka ví z podrobné konkrétní práce nad uvedenými texty, slovo autentický nabývá velmi různé obsahy. Vymezení, definice pojmu autentičnost by napomohly pochopit, co jaký mají texty charakter, jaké vyprávěcí situace se popisují, čím jsou specifické. Kristýna Kršňáková všímá při komparaci dětských deníkových záznamů dívky a chlapce, které liší genderově, místně, způsoby vybírání událostí a klíčových okamžiků. Toto by mohla a myslím i mělo být součástí analýz deníkových zápisů vzniklých těsně po válce, jež je možné vnímat spíše jako rekonstrukce. Zde myslím je ještě poměrně velký prostor na doplnění a hlubší analýzy.

Práce není přehlcena velkým množstvím sekundární opěrné literatury. Což je na jednu stranu dobře, neboť téma holocaustu nabízí nepřeborné množství sekundárních zdrojů a ty by mohly zahrnout pohled na konkrétní analyzované texty. Práce je tak soustředěná k několika základním problémovým okruhům. Přesto by jistě práci prospělo, kdyby byla více orientována. Jistě vznikla řada inspirativních studií, které se zabývají širší problematikou dětského svědectví nebo dětských vyprávěčů specificky fokalizovaných.

Práce se dobře čte a je koherentní, dobře členěná, místy poněkud popisná a to ji ubírá na síle. Při představování jednotlivých textů Kristýna Kršňáková zůstává někdy u povrchu. V komparativních partiích se popisnost umenšuje a autorčiny postřehy jsou adekvátní a plastické. Z textu je zřejmé, že ji téma zajímá a že je si vědoma závažnosti svého tématu, a to také formuje celkové vyznění textu.

V celku práce vykazuje schopnost uceleně a promyšleně přemýšlet o složitém tématu i přesto že schází přece jen větší spektrum metodologické literatury. Ta by studentce práci jistě nezjednodušila. Prohloubila by tázání se po tom, jakým způsobem se deníky, deníkové texty stávají důvěryhodné, co jak se jejich autentičnost, v jakém vztahu je realita a sám produkováný text.

Práce je jinak ucelená, dobře argumentovaná, občas příliš málo reflektuje složitost zvoleného tématu. Je solidní a přínosná. Hodnotím proto známku velmi dobře.

